

Till
Älvsjö stadsdelsnämnd

Tertialrapport 2 Älvsjö

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner och överlämnar tertialrapport 2 till kommunstyrelsen inklusive omslutningsförändringar med 26,0 mnkr.
2. Stadsdelsnämnden begär 1,4 mnkr i tillfälligt bidrag för tomgångshyror i samband med omvandlingen av Långbrobergs servicehus till trygghetsboende.

Charlotte Svensson
Stadsdelsdirektör

Karolina Berglund
Ekonomichef

Eva Folke
Verksamhetsområdeschef

Göran Sjödin
Verksamhetsområdeschef

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i förvaltningsledningen och behandlats i förvaltningsgruppen 2009-09-23.

Sammanfattande analys

Måluppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål och stadsdelsnämndens egna mål är god. Av 63 indikatorer bedöms att två inte kommer att uppnås under året.

Älvsjö är ett av de stadsdelsområden som växer mest i Stockholm. Bostadsbyggandet har varit omfattande och fortsätter. 2010 påbörjas bygget av Älvsjö centrum. Målet är att öka dynamiken kring Älvsjö centrum och göra det än mer attraktivt för företagare att etablera sig.

Effekterna av finanskrisen har nått Älvsjö senare än många andra stadsdelsområden och vi ser en fördröjning i återhämtningen. De förändrade reglerna för sjukersättning bidrar också till ökade kostnader för ekonomiskt bistånd. Antalet personer som uppbär försörjningsstöd ökar något under hösten 2010.

Brottligheten har minskat något de senaste tre åren. Stockholmsenkäten 2010 visar bland annat att Älvsjö har lägst andel elever som provat narkotika och en hög andel som inte dricker alkohol. Parker och grönområden i Älvsjö är uppskattade och tillgängligheten förbättras vid varje ny investering.

Kulturverksamhet för äldre och barn och unga har prioriterats. På våra vård- och omsorgsboenden finns planerade kulturaktiviteter för dem som har svårt att på egen hand nås av stadens kulturutbud. Verksamheten på Ungdomens hus växer och når cirka 80 ungdomar per kväll med ett brett utbud av allt från foto, kultur, dans, design, boxning och fotboll. Parkleken Kristallen har under sommaren haft besöksrekord.

Älvsjö har ökat möjligheten för medborgare att välja, både inom barnomsorg och inom äldreomsorgen. Älvsjö sjukhem har konkurrensutsatts och får ny regi i november. Arbetet för mångfald, kvalitet och möjlighet till aktiva val fortsätter.

I höst startas en utbildningssatsning för all förskolepersonal. En handlingsplan för förskolornas arbete med barns språk- och kunskapsutveckling ska implementeras på alla förskolor under hösten. Barnomsorgsgarantin har uppfyllts under årets första åtta månader och bedöms uppfyllas även under resten av året. Av 68 barngrupper överstiger fyra det mål för storlek på barngrupper som staden satt upp.

Inom äldreomsorgen är målet att ge möjlighet för äldre att bo kvar hemma, så långt som det är möjligt. Arbetet med att effektivisera och höja kvaliteten för att förbättra stödet för multisjuka personer i ordinärt boende fortsätter. Prioriterade områden på vård- och omsorgsboenden är sociala aktiviteter för boende samt personalens bemötande av boende och anhöriga.

Personer med funktionsnedsättning ges stöd för att i möjligaste mån själv bestämma om det som rör honom eller henne i varje enskild situation. Utförarenheterna utarbetar genomförandeplaner för samtliga brukare.

Personer med missbruk eller annan problematik utreds och följs upp enligt evidensbaserade metoder. Insatser erbjuds i första hand inom öppenvården. Långsiktig planering görs tillsammans med brukaren för att han/hon ska kunna fullfölja sin behandling och förbli drogfri.

Tidiga och förebyggande insatser för barn, ungdomar och familjer genomförs i form av föräldrautbildning, coachning, nätverksträffar och ett aktivt fältarbete. Antalet institutionsplacerade barn och ungdomar ligger fortfarande på en relativt hög nivå.

Biståndsbedömningen behöver systematiseras. Internkontroll och uppföljning ska förbättras, så att beslut blir enhetliga och likvärdiga i hela staden.

För att ytterligare minska sjuktalet i Älvsjö stadsdelsförvaltning har en friskvårdssatsning inletts. Arbetsgivaren fortsätter arbetet med rehabilitering av långtidssjuka medarbetare.

Prognosen visar ett överskott med 0,9 mnkr före resultatdispositioner och efter att hänsyn har tagits till beräknade prestationsförändringar. Efter resultatdispositioner visar prognosen ett underskott med 2,7 mnkr. I det prognostiserade underskottet ingår 3,7 mnkr i underskott från resultatenheten Solberga vård- och omsorgsboenden som upplöstes i bokslut 2009.

I samband med tertialrapport 1 beslutades om åtgärder för att minska kostnaderna och nå en budget i balans. Åtgärderna har dock inte givit tillräcklig effekt och i tertialrapport 2 beslutas därför om ytterligare åtgärder.

Investeringsbudgeten visar ett överskott med 0,6 mnkr. Överskottet avser maskiner och inventarier.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1:

1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Älvsjö växer och är en av de stadsdelar som bidrar mest till målet om att Stockholm ska bli en miljonstad. Många vill bo och leva i trädgårdsstaden. Servicen till familjer förbättras och medborgarna redovisar sin uppskattning i stadens brukarundersökningar. Medborgarkontoret är ett viktigt komplement till stockholm.se och stadens många e-tjänster. Brottsligheten har minskat något de senaste tre åren.

Älvsjömässan lockar årligen omkring en miljon besökare. Med byggandet av Älvsjö centrum är målet att öka dynamiken kring centrum och göra det än mer attraktivt för företagare att etablera sig.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.1 Stockholm stad ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad

● Uppfylls helt

Bygget av Älvsjö centrum påbörjas under 2010 och kommer att göra Älvsjö mer attraktivt för företagare och bidra till att dra större nytta av Älvsjö som resecentrum och mässans alla besökare. Under hela processen har stadsdelsnämnden haft nära kontakt med stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret i planeringen och genomförandet. Samråd och dialog har skett med medborgare, bland annat inom ramen för Söderortsvisionen, och med det lokala näringslivet och enskilda utförare.

Årsmålet om andelen upphandlad verksamhet kommer att nås.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel upphandlad verksamhet i			30 %	33 %	2010
□ konkurrens (alla nämnder)					
● Uppfylls helt					

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden ska verka för ett gott samarbete med enskilda utförare och det lokala näringslivet

● Uppfylls helt

Under året har stadsdelsförvaltningen haft löpande kontakter med det lokala näringslivet för att utbyta idéer och information om hur förutsättningarna för företag kan förbättras.

Information om tillgängliga lokaler ges både via företagarföreningen och i utbytet med myndigheter i Stockholm.

Kontinuerlig kontakt hålls med byggherrar som ansvarar för uthyrning och försäljning och uthyrning av bostäder och lokaler i det nya Älvsjö centrum, så att intressen från boende, det lokala näringslivet och ett långsiktigt dynamiskt resecentrum tas till vara.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förvaltningen håller sig kontinuerligt ● informerad om affärsförutsättningar och tillgängliga lokaler inom stadsdelsområdet	2009-10-23	2010-12-31	
Stadsdelsförvaltningen ska samverka och ● bedriva utvecklingsarbete med enskilda utförare	2009-11-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden ska genom sitt medborgarkontor ge Älvsjös invånare bästa möjliga samhällsservice

● Uppfylls helt

Älvsjös Medborgarkontor är en mötesplats och servicecentrum för många Älvsjöbor. Cirka 900 ärenden hanteras varje månad. Majoriteten av dem är personliga besök. Konsumentfrågor, synpunkter på skötsel av parker och gator, barnomsorg och hjälp med fax/kopiering är frågor som dominerar. Väldigt många söker stöd i kontakten med myndigheter. På medborgarkontoret erbjuds också gratis juridisk rådgivning varannan vecka och på torsdagar finns den lokala polisen på plats för att svara på frågor.

Medborgarkontoret är ett viktigt komplement till den växande webbaserade servicen med e-tjänster och *Jämför service*.

Nämnden bedömer att målet kommer att nås.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Samarbetet med stadens kontaktcentra ska ● prioriteras liksom förstärkt information till brukarna om stadens e-tjänster	2010-01-01	2010-12-31	

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
1.2 Jobb istället för bidrag

● Uppfylls helt

Effekterna av finanskrisen har nått Älvsjö senare än många andra stadsdelsområden och vi ser en fördröjning i återhämtningen. Älvsjö når de flesta av stadens indikatorer för verksamhetsområdet, men antalet personer som uppbär ekonomiskt bistånd ökar något.

Samarbetet med *Jobbtorg* intensifieras för att fler ska uppnå egen försörjning. Konjunkturläget har medfört att möjligheterna att få arbete på egen hand eller genom *Jobbtorg* minskat, vilket påverkar den genomsnittliga bidragstiden. Försäkringskassans ändrade regler för bland annat sjukersättning har också bidragit till ökade kostnader för försörjningsstöd.

Arbetet med att förebygga felaktiga utbetalningar inom ekonomiskt bistånd fortgår.

Stadsdelsnämnden bedömer att med det sammanlagda resultatet från aktiviteter, indikatorer och nämndmål, kunna uppnå kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de ● aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha (alla nämnder/bolag)	20	20	20 st	1 400 st	Tertial 2 2010
Antal ungdomar som ● fått sommarjobb i stadens regi	42 st		37 st	3000 st	2010
Andel barn som ● lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd	1,6 %	1,5 %	1,5 %	6,0 %	Tertial 2 2010

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel personer beroende av • ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	1,1 %	1,1 %	1,1 %	3,5 %	Tertial 2 2010
Andel personer i procent som har ett långvarigt beroende • av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,7 %	0,7 %	1 %	minska	Tertial 2 2010
Andel vuxna personer beroende • av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	1,2 %	1,2 %	1,5 %	minska	Tertial 2 2010
Andel flyktingar som är självförsörjande efter introduktion • exkl. flyktingar som flyttat till annan kommun	54,5 %	51 %	51 %	51 %	Tertial 2 2010
KF:s aktiviteter		Startdatum	Slutdatum	Avvikelse	
Stadsdelsnämnderna ska minska behovet • av och förkorta tiden för bidrag genom individuella lösningar och tidiga insatser		2008-01-01	2010-12-31		
Utarbeta rutiner för att stävja felaktiga • utbetalningar av ekonomiskt bistånd		2008-01-01	2010-12-31		

NÄMNDMÅL:

Aktiva insatser och individuella arbetsplaner ska genomföras för att minska behovet av försörjningsstöd och förkorta bidragstiden

- Uppfylls helt

Förvaltningen samarbetar med arbetsförmedlingen och andra samarbetspartners i syfte att förkorta bidragstiden. För att ytterligare effektivisera arbetet med personer med omfattande arbetshinder, anlitas konsultläkare för att stödja handläggarna i deras bedömningar. Alla nya ärenden får en arbetsplan vid sitt nybesök eller vid nästkommande besök.

Det pågår ett utvecklingsarbete kring dokumentation och uppföljning av arbetsplaner.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Arbeta aktivt med individuella ● introduktionsplaner för flyktingar som tydligt fokuserar på självförsörjning	2010-01-01	2010-12-31	
Arbeta aktivt med rehabiliteringsinsatser ● och arbetsträning för personer som ej omfattas av Jobbtorgs insatser	2010-01-01	2010-12-31	

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.3 En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

● Uppfylls helt

Älvsjö uppfyller de indikatorer som är uppsatta för att nå kommunfullmäktiges övergripande mål, med undantag för andelen förnyelsebart drivmedel i de tre egna bilarna. De flesta indikatorer beräknas att uppfyllas med god marginal.

Förskolorna har länge arbetat med ekologiska livsmedel och från mars 2010 är alla Älvsjö's förskolekök KRAV-certifierade. För att minska energiförbrukningen har en konsult anlitats som går igenom alla abonnemang för att hitta besparingsmöjligheter.

Stadsdelsnämnden bedömer att kommunfullmäktiges mål om en hållbar livsmiljö kommer att uppnås.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel av stadens fordon som använder dubbade däck, exkl. □ utrycknings- och specialfordon (alla nämnder/bolag) ● Uppfylls helt			0 %	0%	2010

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel av stadens storkök eller storhushåll i stadens verksamheter som ☐ sorterar ut matavfall för biologisk behandling ● Uppfylls helt			70 %	35 %	2010
Andel av stadens verksamheter som sorterar ut ☐ förpackningar och papper (alla nämnder/bolag) ● Uppfylls helt			100 %	100 %	2010
Andel förnyelsebart drivmedel i stadens egna och leasade ■ etanol- och fordonsgasfordon (alla nämnder/bolag)	35 %	65 %	85 %	85 %	Halvår 1 2010
Kommentar: Förvaltningen har tre etanolbilar. Andelen tankad etanol i volym ligger på över hälften. Eftersom E85 är billigare än bensin blir andelen tankad etanol i kronor lägre. Ibland kan etanolen vara slut och den information som inte nått ut till alla förare är att de då inte ska tanka en full tank bensin, utan endast en mindre del.					
Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av ● totala värdet av inköpta livsmedel (alla nämnder)	23 %	23 %	20 %	15 %	Tertial 2 2010

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel medarbetare som under arbetstid använder			71 %	65%	2010
☐ miljövänliga transportmedel när de reser i tjänsten ☒ Uppfylls helt					
Andel miljöbilar i stadens fordonspark inkl. leasade fordon	100 %	100 %	100 %	100 %	Aug 2010
☒ exkl. utrycknings- och specialfordon (alla nämnder/bolag)					
Andel upphandlingar av datorer och övrig elektronikutrustning, kontorsmöbler, textilier, däck, städkemikalier och			100 %		2010
☐ städtjänster där krav ställts på att prioriterade miljöskadliga ämnen inte ingår (alla nämnder) ☒ Uppfylls helt					
Elförbrukning (alla nämnder/bolag)			2 879 629 kWh	minska	2010
☐ Uppfylls helt					
Elförbrukning per kvadratmeter			69 kwh/kvm	tas fram 2010	2010
☐ Uppfylls helt					

NÄMNDMÅL:**Stadsdelsnämnden ska bidra till att värna och utveckla en hållbar och attraktiv livsmiljö**

● Uppfylls helt

Stadsdelsnämndens verksamheter arbetar med miljöfrågorna utifrån kommunfullmäktiges indikatorer. Stadsdelsnämnden bedömer att nämndmålet kommer att uppnås.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Nämndens resepolicy ska kommuniceras ☑ till verksamheterna för att minska tjänsteresornas miljöpåverkan.	2008-01-01	2010-12-31	

Kommentar: Nämndens resepolicy har kommunicerats till enhetscheferna och den kommer att läggas ut på intranätet.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**1.4 Bostadsbyggnadstakten ska vara hög**

● Uppfylls helt

Älvsjö är en av de stadsdelar i Stockholm som växer mest. Bostadsbyggandet har varit omfattande och fortsätter. Under hösten 2010 påbörjas byggandet av Älvsjö centrum som innebär ytterligare 260 nya lägenheter. Nya radhus har under året börjat byggas i Långbro park och vid Långbro bollplan.

NÄMNDMÅL:**Stadsdelsnämnden ska medverka till en bostadsbyggnad som bedrivs varsamt men med en hög takt**

● Uppfylls helt

Stadsdelsnämnden informerar allmänheten om aktuella planer och skapar dialog och samverkan med berörda parter för att underlätta remissprocessen. Nämnden arbetar för att nybyggnation ska ansluta väl till befintlig bebyggelse och att bebyggelse på grönytor ska kompenseras med upprustning av andra närliggande parker eller grönområden.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Tvärpolitisk grupp	2010-01-01	2010-12-31	

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**1.6 Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv**

● Uppfylls helt

Kulturverksamhet för äldre och barn och unga har prioriterats under året. I förskolan är den skapande verksamheten med olika material en viktig del i den dagliga verksamheten.

På våra vård- och omsorgsboenden finns planerade kulturaktiviteter för dem som har svårt att på egen hand nås av stadens kulturutbud. Verksamheten på Ungdomens hus växer och når cirka 80 ungdomar per kväll med ett brett utbud av allt från foto, kultur, dans, design, boxning och fotboll.

Parkleken Kristallen har under sommaren haft besöksrekord. En aktiv djurklubb lockar många barn och unga.

Utöver det har nämnden beviljat bidrag till 18 lokala föreningar. Nämnden bedömer att kommunfullmäktiges mål kommer att nås.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal deltagande barn och ungdomar i □ egen skapande verksamhet ● Uppfylls helt			1 200 st		2010

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Barn och ungdomar ska ges möjligheter ● att uppleva och själva utöva olika former av kultur	2009-01-01	2010-12-31	
Tillgängligheten till det lokala kulturutbudet ● ska öka	2009-01-01	2010-12-31	
Driften av parklekarna kan erbjudas ● utomstående entreprenörer.	2009-01-01	2010-12-31	
Stadsdelsnämnderna ska bredda ● utnyttjandet av lokalerna för att härigenom garantera parklekarnas fortlevnad	2008-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden ska främja kultur för, med och av barn/ungdomar

● Uppfylls helt

Nämnden har beviljat 18 lokala föreningar och organisationer medel för att anordna kulturaktiviteter eller andra former av aktiviteter riktade till barn, ungdomar, funktionsnedsatta eller äldre. Hur medlen använts följs upp i slutet av året.

Den nya strategiska planen för barn och ungdomskultur, *Kultur i ögonhöjd - för med och av barn och ungdomar*, har implementerats i verksamheterna för barn och ungdom och alla förskoleenheter har formulerat åtaganden.

Alla 4-åringar inom förskoleverksamheten ska i september gå på Friteaterns föreställning *På riktigt och på låtsas*. Förskolorna har även gett barnen många tillfällen att ta del av många uttrycksformer och kulturaktiviteter.

Kultursatsningar för yngre barn har genomförts i samarbete med Älvsjö bibliotek. Teaterföreställningar, musikverkstäder med rim och ramsor samt dockteaterverkstad är några av aktiviteterna.

Under första halvåret har ungdomar ledda av andra ungdomar repeterat och genomfört två föreställningar på Ungdomens hus. Shakespeares pjäs, *En midsommarnatts dröm*, fick ett omarbetat manus och placerades i nutid. Den skapande verksamheten på Ungdomens hus är omfattande, allt från musikstudio, dans, foto, textil och design. En fredag i månaden är det akustisk och avskalad musik på Klubb trådlöst.

Parkleken Kristallen har under sommaren haft besöksrekord. En aktiv djurklubb har lockat många barn och unga.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Implementera den nya kulturplanen inom nämndens verksamheter	2010-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden ska stödja, anordna och erbjuda kulturaktiviteter för äldre och personer med funktionsnedsättning

● Uppfylls helt

Inom förvaltningens vård- och omsorgsboenden, servicehus och gruppbostäder anordnas olika kulturaktiviteter och sammankomster med tema för de boende. Bland annat i form av musik- och sångcirklar, skapande verkstad där de boende får möjlighet att uttrycka sig genom målning och högläsning av tidskrifter och böcker.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Erbjuda kulturaktiviteter för äldre och funktionsnedsatta	2010-01-01	2010-12-31	

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.7 Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad

● Uppfylls helt

Städningen av stadsdelens parker har förstärkts med sex personer genom trafikkontorets Start-projekt. I Äppelängen har samråd hållits med kringboende om en upprustning av parken, vilken ska genomföras i höst. Byggandet av en ny lekplats i Vivelparken har påbörjats och kommer att slutföras under året.

Andelen brott per 100 000 invånare har minskat något i Älvsjö de senaste tre åren. Stockholmsenkäten 2010 visar bland annat att Älvsjö har lägst andel elever som provat narkotika och en hög andel som inte dricker alkohol.

Gruppen *Tryggt Älvsjö* har bildats som en arbetsgrupp kopplad till Älvsjös brottsförebyggande råd. Gruppen ska arbeta med trygghet i den fysiska miljön.

Den kompletterar ROS-gruppen som är ett samarbete mellan stadsdelen, skolorna och det lokala poliskontoret och fokuserar på det brotts- och drogförebyggande arbetet riktat till barn och ungdomar.

En säkerhetsgrupp har bildats på förvaltningen. Gruppen har gjort en inventering av vilka utbildningsbehov som finns och kommer under hösten att ta fram en utbildningsplan samt genomföra förvaltningens risk- och sårbarhetsanalys.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period

Stockholmarnas nöjdhet med skötsel □ park och grönområden ● Uppfylls helt			66 %	60 %	2010

Kommentar: Arbetet med skötsel av park och grönområden fullföljs planenligt.

Andel anställda som känner till det □ förebyggande säkerhetsarbetet. ◆ Uppfylls delvis			50 %	öka	2010

Kommentar: Den lokala säkerhetsgruppen har konstituerat sig och dess arbete kommer att intensifiera under andra halvåret. Det är därför en minde andel anställda som blivit involverade i det förebyggande säkerhetsarbetet.

Antalet särskilt prioriterade incidenter, olyckor och effekter av □ inträffade händelser som identifierats i risk- och sårbarhetsanalysen. ● Uppfylls helt			4 st	Tas fram 2010	2010

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse

● Rutiner för hur incidentrapporteringen ska utföras i verksamheten ska utarbetas.	2010-01-01	2010-12-31	

Utarbета uppföljningsbara aktiviteter och ☑ indikatorer utifrån stadens brottsförebyggande program.	2010-01-01	2010-05-01	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse

Kommentar: Förvaltningen har tillsammans med andra aktörer tagit fram nya aktiviteter och indikatorer för att mäta effekterna av det lokala brottsförebyggande arbetet.

Utbildningsplan för säkerhetsarbetet ska upprättas.	2010-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Medborgarna ska ges möjlighet till dialog och inflytande i utveckling av stadsdelens parker och grönområden

● Uppfylls helt

Parken Äppelängen kommer att rustas upp under hösten och i våras hölls ett samråd på plats i parken dit flera kringboende kom och lämnade önskemål. Även när det gäller övriga parker hör många älvsjöbor spontant av sig med synpunkter och önskemål. I planeringen av underhåll och investeringar tar förvaltningen stor hänsyn till dessa önskemål, under förutsättning av de ryms inom budget och är i samklang med stadsdelens parkplan. Förvaltningen har också träffat Älvsjö miljöråd för att informera om aktuella frågor inom stadsmiljö.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse

Medborgarna ska inbjudas till samråd vid planeringen av större parkprojekt i enlighet med nämndens lokala parkplan	2010-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden ska medverka i gemensamt trygghetsarbete med andra aktörer för att uppnå en säker och trygg miljö för medborgarna

● Uppfylls helt

Fältassistenterna samverkar kontinuerligt med boende, föreningar, skolor, Ungdomens hus, socialtjänsten, kyrkan, polisen m.fl. i Älvsjö för en gemensam strategi i att med gemensamma krafter verka för en säker och trygg miljö för medborgarna.

Rektorer och Stadsdel i samverkan, den så kallade RoS-gruppen, arbetar med att ta fram en drog- och brottsförebyggande handlingsplan för Älvsjö. Stockholmsenkäten 2010 visar bland annat att Älvsjö har lägst andel elever som provat narkotika och en hög andel som inte dricker alkohol.

Andelen brott per 100 000 invånare har minskat något i Älvsjö de senaste tre åren.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period

Andel invånare som känner sig trygga på kvällstid i bostadsområdet			68 %	2010
● Uppfylls helt				

Kommentar: Brukarenkät avvaktas.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse

Fältassistenter ska arbeta uppsökande och förebyggande för att ge stöd till barn och ungdomar i stadsdelsområdet	2010-01-01	2010-12-31	

Förstagångssamtal med ungdomar under 15 år som polisanmäls för brott	2010-09-14	2011-12-31	

Inrätta en arbetsgrupp tillsammans med lokala aktörer för ökad trygghet i den fysiska miljön	2010-04-26	2010-06-30	

Kommentar: Gruppen "Tryggt Älvsjö" har bildats som en arbetsgrupp kopplad till Älvsjös brottsförebyggande råd. Gruppen ska arbeta med trygghet i den fysiska miljön.

● Samarbete med det lokala poliskontoret	2009-10-23	2010-12-31	

● Trygghetsvandringar	2009-10-23	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämndens parker och naturområden ska upplevas vara välskötta, trygga och tillgängliga.

● Uppfylls helt

Tillgängligheten prioriteras alltid vid nyinvesteringar i parker. Aktuell är den nya lekparken i Vivelparken som kommer att få god tillgänglighet. Även vid mindre upprustningar ser vi över tillgängligheten. De lekplatser som idag helt eller delvis har gummimattor istället för sand under lekställningarna är Kristallparken, Apelsinen, Herrbacken och Långbro park. Förstärkt städning i parkerna har under sommaren skett genom solstädningen. Det avspeglar sig också i hur få felanmälningar om parkstädningen som kommit in. Övriga synpunkter som kommit in kring parker handlar till största delen om önskemål om trädfällningar.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Solstädning. Extra städinsatser genomförs vid vackert väder eller vid särskilda evenemang. Gäller särskilda platser som t.ex. Långsjöbadet	2010-01-01	2010-12-31	

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:**2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras**

Älvsjö har ökat möjligheten för medborgare att välja, både inom barnomsorg och inom äldreomsorgen. Under året har Älvsjö sjukhem konkurrensutsatts och får ny regi i november. Det är viktigt att det inte bara finns flera utförare att välja mellan, utan också olika inriktning på verksamheten. Arbetet för mångfald, kvalitet och möjlighet till aktiva val fortsätter.

Genom att informera om rådande kundvalssystem och de olika alternativ som finns att välja mellan inom äldreomsorgen, omsorgen om personer med funktionsnedsättning och socialpsykiatri samt förskolan främjar stadsdelsnämnden valfriheten.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.1 Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald**

● Uppfylls helt

Genom Stockholms stads hemsida *Jämför service* och *Äldre direkt* har brukarnas möjligheter till information och valmöjligheter ökat. Alla texter i jämför service har under 2010 uppdaterats och kompletterats.

Valfriheten inom äldreomsorgen har utökats under året, bland annat genom den centrala upphandlingen av Älvsjö sjukhem som från och med den 1 november 2010 kommer drivas av Carema Care. I januari år 2010 infördes valfriheten inom socialpsykiatri gällande stödboenden, boendestöd och sysselsättning.

Nämnden bedömer att kommunfullmäktiges mål kommer att uppnås.

NÄMNDMÅL:**Stadsdelsnämnden ska stärka den enskildes aktiva val samt bidra till mångfald inom samtliga verksamhetsområden**

● Uppfylls helt

Förvaltningen använder stadens informationsmaterial i kontakten med brukare samt informerar om stadens och förvaltningens webbplats och e-tjänsterna. Förvaltningens utförarkatalog inom äldreomsorgens hemtjänst uppdateras kontinuerligt. På medborgarkontoret ges personlig service om vilka alternativ som finns.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.2 Stockholms förskolor och skolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö**

● Uppfylls helt

Förskoleundersökningen som genomfördes av staden visar att allt fler föräldrar är nöjda med Älvsjös kommunala förskolor. 83 procent av föräldrarna är som helhet nöjda med sitt barns förskola. 80 procent kan tänka sig att rekommendera sin förskola till andra föräldrar. Förvaltningen spände dock bågen för högt vad gäller årsmålet för några målområden.

Barnomsorgsgarantin har uppfyllts under årets första åtta månader och bedöms uppfyllas även under resten av året. Av 68 barngrupper överstiger fyra det mål för storlek på barngrupper som staden satt upp.

Öppna förskolan har under första halvåret haft cirka 60 besökare per dag. Det har också varit åtta massagegrupper med 10 föräldrar i varje grupp samt två uppdrag med familjesamtal om barns utveckling inklusive spädbarnsmassage.

I augusti beslutade stadsdelsnämnden om en handlingsplan för förskolornas arbete med barns språk- och kunskapsutveckling, som ska implementeras på alla förskolor under hösten. Vidare har en gemensam verksamhetsidé tagits fram för alla kommunala förskolor i stadsdelen.

I höst startas en utbildningssatsning för all förskolepersonal. Den inleddes med en upptakt för samtliga 250 pedagoger, där bland annat föreläsningen *Från daghem till förskola* var en del. Satsningen fortsätter med hur den pedagogiska dokumentationen kan bli till hjälp för att säkerställa kvalitén. Även förändringar i skollagen och i läroplanen för förskolan ska implementeras under utbildningen. För att öka medarbetarnas delaktighet och stärka dialogen mellan chefer och medarbetare, har fler förskoleenheter börjat arbeta med så kallade tavelmöten utifrån LEAN-projektet.

En ny mötesplats för ungdomar har startat på Solbergaskolan och aktiviteterna på Ungdomens hus har utökats och når fler.

Målen för förskolan, fritidsverksamheten och sommarkollo bedöms uppfyllas till slutet av året.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel barngrupper (1-3 år) med fler än 14 barn	11,54 %	12 %	12 %	minska	Tertial 2 2010
Andel barngrupper (4-5 år) med fler än 18 barn	22,22 %	15 %	15 %	minska	Tertial 2 2010

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel enheter som genomför □ systematiskt barnsäkerhetsarbete ● Uppfylls helt			100 %		2010
Andel förskollärare □ av antal anställda ● Uppfylls helt			46 %	46%	2010
Antal barn som inte barnomsorgsgarantin ● uppfyllts för under året	0 st	0 st	0 st	0 st	Aug 2010

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förskolan ska utveckla kvalitetsmått och ● metoder för utvärdering som relaterar till förskolans mål och uppdrag	2009-01-01	2010-12-31	
Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans personal kompetensutveckling ● och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2007-01-01	2010-12-31	
Stadsdelsnämnderna ska samverka med det lokala föreningslivet och andra aktörer ● för att erbjuda en mångfald av verksamheter för barn och unga	2008-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

1 Förskolan ska främja barns förståelse för likabehandling och jämställdhet

● Uppfylls helt

Mallen för likabehandlingsplanerna har reviderats liksom likabehandlingsplanen för varje förskola. Genusnätverken fortsätter sitt arbete.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period

Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen	87	87	87	2010
● avseende normer och värden				
● Uppfylls helt				

Kommentar: Värdet har höjts från 85% 2009 till 87% 2010.

NÄMNDMÅL:

2 Förskolan ska främja barns språk- och kommunikationsförmåga samt nyfikenhet att utforska matematik och naturvetenskap

● Uppfylls helt

Handlingsplan för förskolans arbete med barns språk- och kunskapsutveckling har antagits av nämnden i augusti. Handlingsplanen vänder sig till all personal som arbetar på de kommunala förskolorna i Älvsjö. Den innehåller ett antal strategier och verktyg för att höja förskolornas självvärderingsindex och därmed höja graden av måluppfyllelse. Planen ska implementeras på förskolorna under hösten.

NÄMNDMÅL:

3 Förskolan ska främja barns inflytande över förskolans miljö och verksamhet

● Uppfylls helt

Barnen deltar i olika samarbetsformer, såsom barnråd, och beslutsfattande och lär sig att förhandla och motivera sina val. Flera förskolor arbetar med barnutvärderingar. Pedagogerna behöver mer kunskap i pedagogisk dokumentation för att bli mer lyssnande och reflekterande samt bli mer aktiva i mötet med barnen genom att ställa frågor, lyssna samt reflektera över förhållningssätt och vad barns inflytande står för. Ett kompetenslyft inleds hösten 2010.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period

Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen	78	78	78	2010
● avseende barns inflytande				
● Uppfylls helt				

Kommentar: Värdet har höjts från 74% 2009 till 78% 2010.

NÄMNDMÅL:**4 Förskolan ska erbjuda föräldrar möjlighet att medverka i planering och utvärdering av barns lärande och utveckling**

● Uppfylls helt

Vid förskoleråd, föräldramöten och utvecklingssamtal får föräldrarna möjlighet att påverka förskolans verksamhet och diskutera förbättringsområden. Resultatet av årets förskoleundersökning kommer att ligga till grund för ett fortsatt sådant arbete.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen □ avseende förskola och hem ♦ Uppfylls delvis			78	2010

Kommentar: Värdet har höjts från 71% 2009 till 74% 2010. Målet sattes för högt.

NÄMNDMÅL:

5 Förskolan ska i samarbete med föräldrar och skola utveckla former för en bra övergång till skolan

● Uppfylls helt

En handlingsplan för övergången förskola-skola-särskola har utarbetats tillsammans med skolorna i stadsdelen.

NÄMNDMÅL:

Fritidens verksamheter ska erbjuda utvecklande aktiviteter och en trygg miljö

● Uppfylls helt

Parkleken Kristallen har under året anpassat sitt öppethållande så att det bättre ska svara mot besökarnas behov. De har även utformat mer samverkan med föreningar i området som kan ta mer ansvar för parklekens djurhållning under helger och semestrar. Under sommaren har parkleken besöksrekord. Parkleken anordnade i samverkan med en av fältarna sju utflykter till Kårsön och Gålö med 12 barn per resa.

Ungdomens hus har haft fortsatt ökad besöksfrekvens under året. Genomsnittet är cirka 80 ungdomar per kväll och fördelningen pojkar och flickor är 60/40 procent. Större musikarrangemang har dragit fullt hus med cirka 350 deltagare.

Mötesplatsen i Johan Skytteskolan har haft ett fortsatt högt besökarantal och under september öppnas den nya mötesplatsen i Solbergaskolan.

Fältteamet har fortsatt sin samverkan med skolorna i stadsdelen, Ungdomens hus och nattvandrarerna. Under året har även ett mer strukturerat samarbete etablerats mellan ungdomshandläggarna inom enheten för barn och familj och med Älvsjös närpolis.

En rad sommaraktiviteter har genomförts. Fest i Sjörovarparken för boende i Älvsjö med musik- och dansuppträdande, korvgrillning, hoppborg m.m. cirka 500 deltagare. Sju fulltecknade utflykter för familjer med barn. Fem aktiviteter/utflykter med ungdomar med totalt 134 deltagare .

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Fritiden ska i samverkan med stadsdelens grundskolor, bedriva ett aktivt ● preventionsarbete i syfte att uppnå stadens indikatorer som är kopplade till Stockholmsenkäten	2010-01-01	2010-12-31	
Sommarkollo och kompletterande ● aktiviteter ska erbjudas under sommaren	2010-01-01	2010-12-31	

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.3 Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka - trygghet, värdighet och valfrihet ska prägla hela omsorgen

● Uppfylls helt

Äldreomsorg

De allra flesta äldre vill bo kvar i sin bostad så länge som tryggheten kan garanteras och kvarboende möjliggörs genom olika hjälpinsatser. Förvaltningen samverkar med landstinget och hemtjänstutförarna för att förbättra stödet för multisjuka personer i ordinärt boende. Ett arbete pågår för att utveckla biståndsbedömningen så att beslut blir enhetliga och likvärdiga i staden.

Förvaltningen har öppen dagverksamhet för hemmaboende pensionärer.

Individuella genomförandeplaner upprättas i samtliga ärenden. Prioriterade områden är aktiviteter för boende samt personalens bemötande av boende och anhöriga. Anhöriga erbjuds insyn och delaktighet bland annat genom förtroende- och anhörigråden. Förvaltningens anhängkonsulent erbjuder stöd till anhöriga till personer 65 år och äldre. I syfte att fortsätta att förbättra kvaliteten erhåller nämnden stimulansmedel från Socialstyrelsen för följande projekt:

- rehabilitering för äldre personer i ordinärt boende med insatser inom hemtjänsten
- kost, nutrition och fallprevention i ordinärt boende som avslutades 30 april i år och en slutrapport har skrivits
- förebyggande hembesök för personer över 75 år som inte har biståndsinsatser
- demensvård - som Attendo och Blomsterfonden driver
- läkemedelsgenomgångar - Älvsjö sjukhem
- anhörigprojektet som avslutades den 28 februari 2010.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Personer med funktionsnedsättning ges stöd för att i möjligaste mån själv bestämma om det som rör honom eller henne i varje enskild situation. Utförarenheterna utarbetar genomförandeplaner för samtliga brukare. Stöd ges till anhöriga till personer som har en insats enligt SoL eller LSS och är under 65 år.

Stadsdelsnämnden medverkar i olika projekt i syfte att stärka och förbättra kvaliteten i verksamheterna:

- Det kommunövergripande EU-projektet Carpe för att kompetensutveckla medarbetarna
- Projektet vård i annans hem i samarbete med försäkringsbolaget AFA att utveckla och förbättra arbetsmiljön för personliga assistenter.

Individ och familjeomsorg, vuxna, inklusive socialpsykiatri

För att personer med missbruksproblematik ska kunna bli drogfria och inte återfalla i missbruk, är det viktigt med en välfungerande vårdkedja. Personer med missbruk eller annan problematik utreds och följs upp, enligt evidensbaserade metoder, ASI, (Addiction Severity Index). Insatser erbjuds i första hand inom öppenvården, Team Sydväst. Stadsdelsnämnden har tillsammans med Skärholmens stadsdelsförvaltning en case manager anställd för att samordna insatser för personer med komplex missbruksproblematik. Långsiktig planering görs tillsammans med brukaren för att han/hon ska kunna fullfölja sin behandling och förbli drogfri. Brukaren kan till exempel delta i återfallspreventioneskurser eller CRA (Community Reinforcement Approach), en metod där man arbetar med både personens missbruk samt med frågor rörande, boende, arbete, fritid och sociala kontakter.

För personer med psykisk funktionsnedsättning som ansöker om insatser, utreder förvaltningen enligt den evidensbaserade metoden DUR (Dokumentation, Utredning och Resultat inom socialpsykiatri).

Individ- och familjeomsorg, barn och ungdom

Tidiga och förebyggande insatser för barn, ungdomar och familjer genomförs i form av föräldrautbildning, coachning, nätverksträffar och ett aktivt fältarbete. Antalet institutionsplacerade barn och ungdomar ligger fortfarande på en relativt hög nivå. Förvaltningen fortsätter därför arbetet med regelbundna och strukturerade genomgångar av samtliga ärenden med inriktning på att prioritera de öppenvårdsinsatser som behövs för att undvika eller förkorta tiden för institutionsvård. Detta gäller såväl egen som externt köpt öppenvård. Implementeringen av det nya verksamhetssystemet *Barns behov i centrum* (BBIC) fortsätter och nu utreds alla nya ärenden enligt detta system.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel barn och unga i ● biståndsbedömd öppenvård (loF)	63,38 %	60 %	60 %	65 %	Tertial 2 2010
Andel genomförandeplaner ● för biståndsbedömda insatser inom loF, socialpsykiatri	69,7 %	80 %	80 %		Tertial 2 2010
Andel vuxna i ● biståndsbedömd öppenvård (loF)	68,63 %	80 %	80 %	55 %	Tertial 2 2010
Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare □ och socialsekreterare inom individ- och familjeomsorgen ● Uppfylls helt			80 %		2010
Kommentar: Brukarundersökning avvaktas					
Antal nytilkomna omsorgslägenheter för vuxna inom staden (stöd och □ service till personer med funktionsnedsättning) ● Uppfylls helt			0 st	100 st	2010
Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare inom stöd och □ service till personer med funktionsnedsättning ● Uppfylls helt			85 %		2010

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period

Kommentar: Brukarenkät avvaktas

Nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till ☐ personer med funktionsnedsättning) ● Uppfylls helt			85 %	90 %	2010

Kommentar: Brukarenkät avvaktas

Nöjda brukare - Korttidsboende (stöd och service till ☐ personer med funktionsnedsättning) ● Uppfylls helt			85 %	91 %	2010

Kommentar: Brukarenkät avvaktas

Nöjda brukare - LSS- boende, vuxna och barn (Stöd och ☐ service till personer med funktionsnedsättning) ● Uppfylls helt			85 %	86 %	2010

Kommentar: Brukarenkät avvaktas

Andel anhöriga som är nöjda med hur ☐ anhörigstödet fungerar ● Uppfylls helt			65 %	72 %	2010

Kommentar: Brukarenkät avvaktas

Andel omsorgspersonal ☐ med grundutbildning (äldreomsorg) ● Uppfylls helt			95 %	87 %	2010

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andelen nöjda omsorgstagare - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)			81 %	82 %	2010
☐ Uppfylls helt					
Kommentar: Brukarenkät avvaktas					
Andelen nöjda omsorgstagare - Vård- och omsorgsboende			81 %	82 %	2010
☐ Uppfylls helt					
Kommentar: Brukarenkät avvaktas					
Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare inom äldreomsorgen			85 %		2010
☐ Uppfylls helt					
Kommentar: Brukarenkät avvaktas					
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - hemtjänst i ordinärt boende			78 %	80 %	2010
☐ Uppfylls helt					
Kommentar: Brukarenkät avvaktas					
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - Vård och omsorgsboende			87 %	88 %	2010
☐ Uppfylls helt					
Kommentar: Brukarenkät avvaktas					

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period

Upplevelsen av maten och måltidssituationen i ☐ vård- och omsorgsboenden ● Uppfylls helt			75 %	73 %	2010

Kommentar: Brukarenkät avvaktas

Upplevelsen av maten och måltidssituationen ☐ inom hemtjänsten i ordinärt boende (äldreomsorg) ● Uppfylls helt			73 %	73 %	2010

Kommentar: Brukarenkät avvaktas

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse

Bidra till ökad samverkan mellan ● socialtjänst, skola och föräldrar samt med polis och föreningar	2007-01-01	2010-12-31	

Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden ska utifrån stadens ● samverkansavtal med Stockholms läns landsting utforma mål och indikatorer för ungdomsmottagningarnas verksamhet	2010-01-01	2010-12-31	

Stadsdelsnämnderna ska samverka i ● planering och utbyggnad av olika boendeformer för personer med psykiska funktionsnedsättningar	2008-01-01	2010-12-31	

Upprätta lokala samverkansöverenskommelser mellan stadsdelsnämnden, utbildningsnämnden, ● landstinget och polisen med målet att skapa hållbara strukturer för samverkan kring barn och ungdomar avseende förebyggande insatser.	2010-01-01	2010-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Utveckla och prioritera det drogpreventiva arbetet bland barn och ungdomar	2007-01-01	2010-12-31	
Under 2010 ska användandet av DUR påbörjas. Senast vid utgången av 2011 ska alla stadsdelsnämnder göra utredningar enligt DUR/FH.	2010-01-01	2011-12-31	
Utbyggnad och utveckling av variation i utbudet av boenden enligt LSS ska fortgå och intensifieras	2008-01-01	2010-12-31	
Det ska finnas öppna dagverksamheter för äldre i samtliga stadsdelsnämnder	2010-01-01	2010-12-31	
Genomföra insatser för att förbättra matkvaliteten och måltidsupplevelsen	2008-01-01	2010-12-31	
Genomföra kompetensutvecklingsinsatser, särskilt inom demensområdet	2008-01-01	2010-12-31	
Hemtjänstpersonal ska erbjudas handledning	2008-01-01	2010-12-31	
Informera om möjligheter att välja utförare och boende	2008-01-01	2010-12-31	
Personer över 75 år ska erbjudas förebyggande hembesök	2010-01-01	2010-12-31	
Samtliga omsorgstagare ska ha en genomförandeplan där sociala aktiviteter ingår	2010-01-01	2010-12-31	
Stadsdelsnämnderna ska arbeta aktivt med sin aktivitetsplan och stödja och uppmuntra personal som vill ta över verksamhet under affärsmässiga former	2010-01-01	2010-12-31	
Stadsdelsnämnderna ska erbjuda dagsutflykter till äldre	2010-01-01	2010-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Stadsdelsnämnderna ska öka graden av utevistelse i vård- och omsorgsboenden	2010-01-01	2010-12-31	
Utveckla kunskaper i svenska hos vård- och omsorgspersonalen med svenska som andraspråk	2009-01-01	2010-12-31	
Utveckling och behovsanpassning av vård- och omsorgsboenden ska fortgå	2008-01-01	2010-12-31	
Vård- och omsorgsboenden ska ha en plan för sociala aktiviteter	2009-01-01	2010-12-31	
Vård- och omsorgspersonal erbjuds grundutbildning	2008-01-01	2010-12-31	
Äldre personer ska ha möjlighet att få hjälp av vaktmästarservice	2010-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Hemlöshet ska motverkas genom förebyggande samverkan med hyresvärdar m fl.

Uppfylls helt

Till förvaltningen inkommer alla aviseringar om obetalda hyror. De följs upp genom att berörda personer får ett brev där de ombeds ta kontakt med förvaltningen om de önskar hjälp. De flesta löser det själva. Meddelande från Kronofogdemyndigheten om avhysning skickas till förvaltningen. I dessa fall arbetar förvaltningen aktivt med att nå de berörda och erbjuda hjälp. Särskilt beaktas familjer med barn. Personer som uppbär försörjningsstöd får alltid uppvisa kvitto på betald hyra för föregående månad, innan ny hyra beviljas. Detta för att förhindra att skuld uppkommer.

För personer med missbruksproblem är boendet viktigt för att de ska kunna ta tag i sin drogproblematik. Förvaltningen arbetar aktivt tillsammans med den berörde för att ordna ett boende.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Utveckla samverkan med hyresvärdar	2010-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Hälso- och sjukvården på vård- och omsorgsboende ska vara säker och av god kvalitet

● Uppfylls helt

Hälso- och sjukvårdsarbetet utgår från det kvalitetsledningssystem som har tagits fram inom förvaltningen. Kvalitetsledningssystemet bygger bland annat på lagstiftning och Socialstyrelsens föreskrifter. MAS (Medicinskt ansvarig sjuksköterska) ansvarar för att informera, stödja och följa upp verksamheterna för att säkra en trygg och bra hälso- och sjukvård.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
Antal boende i vård- och omsorgsboende (egen regi) i procent som är bedömda för fallrisk, risk för trycksår och undernäring	100	100	100 %	Tertial 2 2010

NÄMNDMÅL:

Socialtjänsten ska aktivt stödja den enskildes förmåga att med hjälp av sitt nätverk kunna ta ansvar för sin situation

● Uppfylls helt

I samtal och genom strukturerade metoder såsom exempelvis MI (Motivational Interviewing), ASI (Addiction Severity Index) och DUR (Dokumentation Utredning och Resultat), inventerar socialsekreteraren den enskildes nätverk för att se vilka resurser som finns och hur den enskilde kan få hjälp av sitt nätverk. Detta oavsett om det handlar om boende, missbruk eller att man mår dåligt. Att genomföra kartritningar med barn och ungdomar eller föräldrar samt erbjuda nätverksmöten är en beprövad metodik för att kunna identifiera och ta tillvara de resurser som finns i familjernas privata nätverk eller i det professionella nätverket. Under 2010 har 32 barn/ungdomar deltagit i kartritningar och 21 familjer har haft nätverksmöten.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Stadsdelsnämnden ska vidareutveckla arbetet med en evidensbaserad socialtjänst	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

NÄMNDMÅL:

Socialtjänsten ska arbeta för kvinnofrid och mot våld i nära relationer

● Uppfylls helt

Handlingsplanen för kvinnofrid och våld i nära relationer har reviderats och blivit mer tydlig vad gäller ansvarsfördelningen mellan olika enheter. Kvinnor och kvinnor med barn som behöver skyddat boende har erbjudits det. Kvinnorna erbjuds dessutom insatser i form av kvinnostödare genom kvinnofridsteamet i Hägersten/Liljeholmen. Barn/ungdomar som bevittnat våld kan erbjudas att delta i individuella och/eller gruppsamtal.

Inom äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning uppmärksammar man särskilt de grupper som inte alltid själva kan berätta att de blivit utsatta för övergrepp. Kommunens egna utförare har deltagit i kursen *Vägen till att se och agera - om våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning* som anordnades av staden. I möten med externa utförare har förvaltningen uppmärksammat dem på problematiken och bjudit in projektledaren för kvinnofrid till ett möte för att ge mer information.

Nämnden har beviljats projektmedel från Länsstyrelsen till en projektledaranställning. Projektledarens uppdrag är att implementera handlingsplanen för kvinnofrid, utöka resursgruppen med representanter både från myndighetsutövande enheter och från utförarenheter samt att ordna utbildningsinsatser, m.m.

NÄMNDMÅL:

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning ska ges med ökad tillgänglighet, trygghet och säkerhet

● Uppfylls helt

Tillsammans med brukaren och dennes företrädare följs genomförandeplanerna upp och utvärderas. Avvikelse rapporter följs kontinuerligt upp på enhetens personalmöten. Vid rekrytering av personlig assistent har brukaren ett stort inflytande och väljer själv så långt detta är möjligt. Alla nya medarbetare får noggrann introduktion och kunskap om hjälpmedel som brukaren kan behöva för att underlätta sin vardag.

NÄMNDMÅL:

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning ska utgå från individuella behov, stärka den enskildes möjligheter till inflytande och ett självständigt liv

● Uppfylls helt

Brukaren är delaktig och har ett stort inflytande över hur insatsen ska utföras. I samverkan med brukaren skrivs en genomförandeplan om hur insatsen ska utföras utifrån brukarens önskemål och behov. Utföraren har regelbunden kontakt med brukaren eller hans/hennes företrädare för att tillmötesgå önskemål och behov. Hjälpmedel anpassas så att brukaren kan leva ett så självständigt liv som möjligt.

NÄMNDMÅL:

Äldreomsorgen ska erbjuda den enskilde god livskvalitet med meningsfullt innehåll i vardagen. De äldre ska få god och näringsrik mat samt erbjudas en lustfylld måltidsupplevelse

● Uppfylls helt

Regelbundna vardagsaktiviteter anordnas för boende på vård- och omsorgsboenden såsom exempelvis bakning och utevistelse. Caféverksamhet finns att tillgå på helger. Verksamheterna erbjuder näringsriktig och god mat i en ro- och lustfylld miljö. Maten serveras i köken och i dagrummen där de boende sitter i grupper kring dukade bord. De boende får sitta i passande grupper så att de får utbyte av varandra. Personal finns med och hjälper till vid måltiderna.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Äldreomsorgen ska ta initiativ till ökad samverkan med frivilligorganisationer	2010-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Äldreomsorgen ska ge den enskilde tydlig information och stärka möjligheterna till personligt inflytande

● Uppfylls helt

Förvaltningen använder stadens informationsmaterial i kontakten med brukare samt informerar om stadens och förvaltningens hemsida. Förvaltningens utförarkatalog inom äldreomsorgens hemtjänst uppdateras kontinuerligt.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.4 Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare

● Uppfylls helt

Nämndens arbete med att uppnå målet med att vara en attraktiv arbetsgivare fortgår med speciell inriktning på att parallellt satsa på att öka medarbetarnas frisknärvaro genom en särskild friskvårdsatsning och genom ett systematiskt rehabiliteringsarbete.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
NöjdMedarbetarIndex			62	62	2010
□ (alla nämnder/bolag)					
● Uppfylls helt					

Kommentar: NMI för 2009 var något försämrat jämfört med 2008. Det föreligger inget aktuellt NMI för år 2010. men nämndens bedömning är att årsmålet NMI=62 kommer att uppfyllas.

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden ska ge medarbetarna goda möjligheter till utveckling och rörlighet mellan verksamhetsområdena i staden

● Uppfylls helt

Det lönar sig alltid för både arbetsgivare och medarbetare och i förlängningen för verksamheten att medarbetaren få utveckla sin kompetens. Det är vår utgångspunkt. Dessa möjligheter skapas genom att som arbetsgivare alltid förhålla sig positiv till att medarbetare breddar sin kompetens. Detta förhållningssätt avspeglar sig i att stimulera medarbetare till att våga sig på nya arbetsuppgifter, att vidareutbilda sig, att som chef vara positiv till rörlighet mellan olika verksamhetsområden inom staden.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förvaltningen ska tillämpa en generös policy för tjänstledighet inom staden för ● medarbetare som önskar pröva att arbeta inom nya verksamhetsområden.	2010-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden ska verka för att medarbetarna genom ökad delaktighet och inflytande ska nå större tillfredsställelse med sitt uppdrag

● Uppfylls helt

Nämndens arbete med att verka för att öka medarbetarnas delaktighet och inflytande fortgår. Det är ett långsiktigt arbete att successivt öka medvetenhet och förhållningssätt hos såväl chefer som medarbetare om behovet och nyttan med delaktighet och inflytande över hur verksamhetens uppdrag genomförs. Det finns därför inget slutdatum för när målet kan/ska vara uppnått utan målet uppnås genom ett ständigt pågående arbete med att både öka medarbetarnas möjlighet till delaktighet och inflytande och sättet för hur det ska ske.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förnyad genomgång av samverkansavtalet med såväl chefer som ● medarbetare på basis av genomförd uppföljning av 2009 års arbete med att implementera avtalet.	2010-01-01	2010-12-31	

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:
3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Åtgärder vidtas för att budgeten ska vara i balans.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
3.1 Budgeten ska vara i balans

☀ Uppfylls delvis

Prognosen visar ett överskott med 0,9 mnkr före resultatdispositioner och efter att hänsyn har tagits till beräknade prestationsförändringar. Efter resultatdispositioner visar prognosen ett underskott med 2,7 mnkr. I det prognostiserade underskottet ingår 3,7 mnkr i underskott från resultatenheten Solberga vård- och omsorgsboenden som upplöstes i bokslut 2009.

I samband med tertialrapport 1 beslutades om åtgärder för att minska kostnaderna och nå en budget i balans. Inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning uppskattas åtgärderna ge ca 1,1 mnkr för 2010 och 3,7 mnkr för helåret 2011. Totalt har åtgärderna dock inte givit tillräcklig effekt och i tertialrapport 2 beslutas därför om ytterligare åtgärder. Åtgärderna består bl.a. i förändrad delegationsordning inom äldreomsorgen och stöd och service till personer med funktionsnedsättning, uppföljning av beslut om hemtjänst i ordinärt boende, fortsatt konsultstöd till beställare inom funktionsnedsättning och äldreomsorgens utförare samt en begränsning av den öppna förskolans öppettider. Restriktivitet gäller vid nyanställningar, vikarietillsättningar och användning av timvikarier. Inköp och ev. personalrepresentation ska begränsas till ett minimum.

Investeringsbudgeten visar ett överskott med 0,6 mnkr. Överskottet avser maskiner och inventarier.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Nämndens budgetföljsamhet			100 %	100 %	Tertial 2 2010
☐ efter resultatöverföringar (alla nämnder)					
Kommentar: Rapporteras av stadsledningskontoret.					
Nämndens budgetföljsamhet		99,8 %	100 %	100 %	Tertial 2 2010
● före resultatöverföringar (alla nämnder)					

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period

Uppföljning av driftbudget

Verksamhetsområde	Bokfört perioden netto	Prognos netto årsutfall	Beräkn. prest-förändr. o just.	Budget netto efter just.	Avvikelse mot just. budget	Resultat överfört från 2009*	Resultat till 2011	Avvikelse efter resultat-disp.
Nämnd och förvaltningsadmin.	15,3	22,1		24,7	2,6			2,6
Individ- och familjeomsorg	35,3	48,6		43,5	-5,1			-5,1
varav socialpsykiatri	11,5	15,7		12,9	-2,7			-2,7
Flyktingmottagande	0,6	0,8	0,3	1,0	0,2			0,2
Stadsmiljö	3,4	5,7		5,5	-0,2			-0,2
Avskrivningar	0,6	0,9		0,8	-0,1			-0,1
Internräntor	0,4	0,6		0,7	0,1			0,1
Förskola	78,2	121,3	11,9	125,7	4,4	-1,9	1,8	4,5
Äldreomsorg	111,3	156,0		155,5	-0,5	3,7	0,0	-4,2
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	73,4	111,4	9,4	109,0	-2,4	-1,5	1,5	-2,4
Kultur o. föreningsverksamhet	5,2	7,3		7,4	0,1			0,1
Arbetsmarknadsåtgärder	0,6	0,8		1,1	0,3			0,3
Ekonomiskt bistånd	12,2	18,3		18,0	-0,3			-0,3
Övrig verksamhet	0,5	1,0		2,9	1,9			1,9
Summa	337,0	494,9	21,6	495,8	0,9	0,4	3,2	-2,7

* - överskott, +underskott

Nettoutfallet för perioden är 337,0 mnkr för driftverksamheten. Den beräknade budgetramen är 495,8 mnkr efter att hänsyn tagits till beräknade prestationsförändringar. En jämförelse av periodens utfall mot den justerade budgetramen ger en förbrukning motsvarande 68 %. Riktvärdet för perioden är 66,6 %.

Prognosen för nämnd- och förvaltningsadministration visar ett överskott med 2,6 mnkr. Överskottet beror på minskade personalkostnader samt minskade kostnader för bl.a. växel.

Prognosen för individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri visar ett underskott med 5,1 mnkr. Barn och ungdom visar ett underskott med 2,8 mnkr. Underskottet beror på bl.a. på fortsatt höga kostnader för placeringar. Underskottet inom socialpsykiatrin om 2,7 mnkr avser beställaren. Antalet månadsinsatser har ökat både i hemtjänst och i boende. Under hösten genomförs en uppföljning av beslut om hemtjänst i ordinärt boende. Socialpsykiatrins utförarenhet visar överskott. Vuxna missbruk visar ett överskott 0,4 mnkr. Främst pga. minskade kostnader för placeringar.

Prognosen för stadsmiljöverksamhet visar ett underskott med 0,2 mnkr. Underskottet beror på ökade kostnader för driften av Långbro park. Parkytan inrapporterades inte i tid och ingick därför inte i underlaget för

resursfördelningen 2010. För kapitalkostnader beräknas ingen avvikelse mot budget.

Prognosen för förskoleverksamheten visar efter prestationsförändringar ett överskott med 4,4 mnkr före resultatdispositioner. Efter resultatdispositioner redovisas ett överskott med 4,5 mnkr. Överskottet beror huvudsakligen på fler inskrivna barn än beräknat samt minskade kostnader för lokaler. Öppettiderna för den öppna förskolan kommer att begränsas. Resultatenheternas resultat redovisas nedan under rubriken resultatenheterna.

Prognosen för äldreomsorgen visar ett underskott med 0,5 mnkr före resultatdispositioner. Efter resultatdispositioner redovisas ett underskott med 4,2 mnkr. I det prognostiserade underskottet ingår 3,7 mnkr i underskott från resultatenheten Solberga vård- och omsorgsboenden som upplöstes i bokslut 2009. Äldreomsorgens utförare prognostiserar för 2010 ett överskott med 3,7 mnkr. Det innebär att det överförda underskottet täcks.

Äldreomsorgens beställare visar ett underskott med 4,5 mnkr. Underskottet avser i huvudsak ökade kostnader för särskilda boendeformer och hemtjänstinsatser i ordinärt boende. Budgeten förutsätter att antalet beställda månadsinsatser minskar jämfört med 2009, antalet har i stället ökat något. Genomsnittet för januari-augusti är 157 insatser i vård- och omsorgsboende. Under 2009 var genomsnittet 156 insatser. Under 2010 har Långbrobergs servicehus omstrukturerats och flera boende har flyttat till vård- och omsorgsboende. Antalet beställda insatser per månad redovisas i bilaga. Antalet insatser i hemtjänst i ordinärt boende har ökat jämfört med 2009, därutöver har andelen insatser i högre nivåer ökat. Antalet servicehusinsatser minskar, bl.a. till följd av omstruktureringen av Långbrobergs servicehus. Delegationsordningen föreslås förändras på så sätt att hemtjänstbeslut fr.o.m. nivå 10 ska fattas av enhetschef i samråd med verksamhetsområdeschef. Även beslut om bistånd i form av särskild boendeform ska fattas i samråd med verksamhetsområdeschef. Därutöver genomförs under hösten en uppföljning av beslut om hemtjänst i ordinärt boende.

Prognosen för stöd och service till personer med funktionsnedsättning visar ett underskott med 2,4 mnkr före resultatdispositioner och efter att hänsyn tagits till beräknade prestationsförändringar. Inga resultatdispositioner beräknas. Underskottet avser i huvudsak verksamhetens beställare och beror på ökade kostnader för insatser både enligt LSS och SoL. Kostnaderna för ärenden med personlig assistans enligt LSS har ökat med 2,6 mnkr i förhållande till 2009. Förvaltningen har ansökt hos försäkringskassan om assistansersättning (LASS) för de ärenden där insatsen överstiger 20 timmar/vecka. Handläggningstiderna hos försäkringskassan är dock långa vilket gör utfallet svårbedömt. Kostnaden för LSS-insatser överstiger i flera fall ersättningen i resursfördelningssystemet och beror på att många privata utförare ännu inte accepterat ersättningsnivåerna i valfrihetssystemet. Det medför att vissa enskilda avtal ger högre kostnader jämfört med tilldelad budget. Förhandlingar har genomförts med ett antal

privata utförare. Totalt beräknas vidtagna åtgärder ge en besparing med 1,1 mnkr för 2010. Helårseffekten uppskattas till 3,7 mnkr. Förvaltningens åtgärdsplan omfattar att fortsätta gå igenom och omförhandla de avtal som ligger utanför lagen om valfrihetssystem (LOV). Fr.o.m. augusti görs en genomgång av aktuella ärenden med hjälp av en konsult. Syftet med konsultstödet är att uppnå mer kostnadseffektiva lösningar. Delegationsordningen föreslås förändras på så sätt att beslut i form av bostad med särskild service fattas av enhetschef i samråd med verksamhetsområdeschef. Beslut om korttidsvistelse ska fattas av enhetschef.

Prognosen för kultur- och föreningsverksamhet visar ett överskott med 0,1 mnkr.

Prognosen för arbetsmarknadsåtgärder visar ett överskott med 0,3 mnkr. Prognosen för ekonomiskt bistånd visar ett underskott med 0,3 mnkr. Antalet bidragshushåll och det utbetalda biståndet har ökat under 2010 (se redovisning i bilaga). För att minska kostnaderna för ekonomiskt bistånd har extra handläggningsresurser tillfälligt beviljas.

Övrig verksamhet redovisar ett överskott med 1,9 mnkr. Som övrig verksamhet redovisas bl.a. kostnader i samband med omstruktureringen av Långbrobergs servicehus till trygghetsboende samt kostnader i samband med att Älvsjö sjukhem övergår i enskild regi.

Resultatenheter

Nämndens resultatenheter och intraprenadenheten förde totalt över ett underskott med 0,4 mnkr från 2009. Ett ackumulerat överskott med 3,2 mnkr beräknas föras över till 2011.

Förskola

Nämnden har sex resultatenheter inom förskoleverksamheten. Ett överskott med 1,9 mnkr fördes över från 2009. För årets verksamhet prognostiseras totalt ett underskott med 0,1 mnkr.

Totalt beräknas 1,8 mnkr i överskott att föras över till 2011. Två resultatenheter prognostiserar underskott för årets verksamhet. En av dessa enheter prognostiserar underskott trots ianspråktagande av överskott från 2009. Åtgärder pågår för att hämta hem underskottet för att vara i balans inför 2011. Två resultatenheter förde med sig underskott från 2009. Enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning ska underskotten täckas under 2010. En av resultatenheterna prognostiserar att inte fullt ut kunna hämta hem tidigare års underskott.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning (intraprenad)
Intraprenaddrift medför att 100 % av enhetens resultat i samband med bokslut förs över till nästkommande år. Enheten förde över 1,5 mnkr i överskott från

2009. Enheten prognostiserar ett nollresultat för 2010. Överskottet med 1,5 mnkr beräknas föras över till 2011

Investeringar

Parker

Nämndens budget för parkinvesteringar uppgår till 8,5 mnkr. I enlighet med trafikkontorets förslag har nämnden i samband med tertialrapport 1 omfördelat 2010 års medel för Sjöängens vattenpark (4,2 mnkr) till Vivelparken (4,0 mnkr) och Långbrogårdsparken (0,2 mnkr). Nämnden anser dock att det är av stor vikt att projektet Sjöängens vattenpark får fortsatt finansiering och att projektet kan slutföras under perioden 2011-2013. Ingen avvikelse mot budget prognostiseras.

Maskiner och inventarier

Nämndens budget för investeringar i maskiner och inventarier uppgår till 2,4 mnkr. Prognosen visar ett överskott med 0,6 mnkr.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Ej tillämpligt.

Betydande projekt som inte är investeringar

Nämnden har inga betydande projekt (över 50 mnkr).

Omslutningsförändringar

Nämnden redovisar omslutningsförändringar med 26,0 mnkr. Omslutningsförändringarna specificeras i bilaga.

Budgetjusteringar

Nämnden begär inga budgetjusteringar.

Medel för lokaländamål

Nämnden begär tillfälligt bidrag med 1,4 mnkr för tomgångshyror i samband med omstrukturering av Långbrobergs servicehus. Se särskild blankett.

Under 2009 beviljades nämnden totalt 2,4 mnkr i stimulansbidrag avseende förskoleutbyggnad i Rosa huset, Sulvägen 52. För 2009 fakturerade nämnden 0,8 mnkr för en färdigställd avdelning. Resterande belopp om 1,6 mnkr faktureras under 2010.

Analys av balansräkning

Balansräkningen beskriver stadsdelens tillgångar och skulder och eget kapital. Förändringen i balansräkningen per 2010-08-31 jämförs med motsvarande period föregående år.

Tillgångar

Anläggningstillgångarna har ökat från 16,8 mkr till 21,4 mkr. Ökningen beror framförallt på pågående arbeten med Sjöängens vattenpark och Vivelparken, färdigställd lekplats i Prästgårdsparken, Bergtorpskärrs park samt ny anslutning till motionsspår. Vidare har förskolekök utrustats med nya vitvaror.

Omsättningstillgångarna har ökat från 42,3 mkr till 45,0 mkr beroende till största delen på uppbokade stimulansmedel för förskolan Eken samt ökade upplupna vårdintäkter mot andra stadsdelar.

Skulder

De totala skulderna har ökat från 41,7 mkr till 48,4 mkr. Tittar man på delposter på skuldsidan så har externa leverantörsskulder Agresso minskat med 0,9 mkr, från 7,0 mkr till 6,1 mkr och interna leverantörsskulder Agresso minskat med 2,1 mkr, från 7,7 mkr till 5,6 mkr. Minskningen för interna leverantörsskulder beror till största delen på lägre uppbokade kostnader för Lass 1,0 mkr samt lägre uppbokade kostnader mot stadsdelsförvaltningarna Södermalm och Hägersten-Liljeholmen, 1,0 mkr.

Förändringen av leverantörsskulder ska ställas i relation till interimsskulder där övriga interimsskulder har ökat från 10,5 mkr till 15,6 mkr eller 5,1 mkr. Förändringen beror till största delen på för köp av vårdplatser inom äldreomsorgen och socialpsykiatri.

Upplupna löner inklusive sociala avgifter har ökat med 6,2 mkr vilket förklaras till största delen av att 2010 års lönerörelse ännu inte är klar.

Eget kapital

Årets förändring av eget kapital är 0,7 mkr, från 17,3 mkr till 18,0 mkr.

Övrigt

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.2 Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna

● Uppfylls helt

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Administrationens andel av de totala □ kostnaderna (alla nämnder) ● Uppfylls helt			4,7 %	minska	2010
Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen □ (alla nämnder) ◆ Uppfylls delvis			2 st	öka	2010
Kommentar: En enhet tävlar i kvalitetsutmärkelsen.					
Hyreskostnadens andel av de totala kostnaderna för □ stadens verksamhet i egen regi (SDN förskola) ● Uppfylls helt			15 %	minska	2010
Hyreskostnadernas andel av de totala kostnaderna för □ stadens verksamhet i egen regi (SDN äldreomsorg) ● Uppfylls helt			13 %	minska	2010
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse		
Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska samverka för ett ● effektivt och flexibelt lokalutnyttjande för de pedagogiska verksamheterna	2008-01-01	2010-12-31			

NÄMNDMÅL:

Den gemensamma administrationen ska underlätta för enheterna att fokusera på kärnverksamheten, bidra till en kostnadseffektiv och väl fungerande förvaltning samt till utvecklingsarbete

● Uppfylls helt

Chefsmöten genomförs regelbundet. LEAN-projektet inom förskoleverksamheten har utökats till att omfatta ytterligare en enhet. Därutöver har metoder och arbetssätt börjat användas i flera förskoleenheter. Personalkonsumenten fortsätter att stödja cheferna i arbetet med att minska sjukfrånvaron. Under våren har samtliga enhetschefer fått utbildning i intern kontroll. Ekonomiavdelningen har genomfört en introduktionsutbildning i ekonomi för enhetschefer och andra berörda. Förvaltningen övergick till VOLVO-IT i juni.

NÄMNDMÅL:

Nämndens verksamheter ska bedrivas på ett ansvarsfullt och kostnadseffektivt sätt inom beslutad budget

◆ Uppfylls delvis

Verksamheternas resultat varierar. I enhetschefens ansvar ingår att fortlöpande följa upp budgeten och vidta åtgärder för att undvika underskott. Den månatliga uppföljningen sker i dialog med ekonomiavdelningen.

Synpunkter och klagomål

Till förvaltningen har sammanlagt 139 stycken klagomål inkommit och 47 positiva synpunkter. Därutöver har 14 synpunkter förmedlats vidare till andra förvaltningar eller myndigheter, t.ex. klagomål på trafiken eller lösspringande hundar.

Registrerade klagomål redovisas vid varje nämndsammanträde. Inkomna synpunkter och klagomål, såväl muntliga som skriftliga har vidarebefordrats till enhetschef för kännedom och eventuell vidare åtgärd. Vid klagomål på innehåll, rutiner och arbetssätt har dessa tagits upp med medarbetarna och vid behov setts över inom verksamheten. Vid klagomål på handläggning och bemötande har enhetschef tagit direkt kontakt med den klagande. Inom merparten av verksamheterna har rapportering och uppföljning av synpunkter och klagomål redovisats på arbetsplatsträffarna.

Därutöver har 4 felanmälan gjorts gällande, t.ex. trasig lekutrustning, tjuvtippar. Dessa har åtgärdats. 12 önskemål har inkommit om bland annat slyröjning, fällning av träd, fler isbanor, ny utrustning vid strandbadet. De önskemål som utgörs av investeringar beaktas när förvaltningen tar ställning till hur parkinvesteringsbudgeten ska användas. Trädfällningar görs om det är nödvändigt av säkerhetsskäl.

Övrigt

Särskilda redovisningar

Rehabilitering

Se redovisning på särskild blankett i bilaga.

Chefsutveckling

Tre av förskolecheferna går den statliga rektorsutbildningen och två förskolepersonal har gått rekryteringsutbildning för blivande chefer inom förskolan. Under perioden har riktade konsultinsatser gjorts för vissa enhetschefer. I övrigt anmäls regelmässigt nya chefer till stadens chefskörkort och stimuleras enhetschefer att delta i utvecklingsgrupper. Generella insatser för att öka andelen chefer med utländsk bakgrund har inte vidtagits under perioden.

Förvaltningens chefskonferenser har fått nya arbetsformer för större delaktighet och tydligare styrning. Ett gemensamt visionsarbete har påbörjats för att tydligare länka kvalitetsarbetet på nämndnivå med stadens övergripande mål. En majoritet av cheferna har deltagit i stadens utbildningssatsning på kommunikativt ledarskap.

Kompetensutveckling

Arbetsgivaren erbjuder kurser för medarbetare, bland annat inom vård- och omsorgsboenden, som behöver förbättra sina kunskaper i det svenska språket.

Bilagor

1. Stadsledningskontorets blanketter (dukas)
2. Månadsinsatser äldreomsorg
3. Månadsinsatser ekonomiskt bistånd